

Akut sårskada eller öppen mjukdelsskada utan skelettskada på extremitet. Ansvarsfördelning

Sammanfattning

Rutinen tydliggör ansvarsfördelningen mellan ortoped- och kirurg vid isolerad, akut, öppen mjukdelsskada på en extremitet, särskilt inom fot- respektive hand- och handledsområdet. Föreligger multipla skador på en eller flera extremiteter ska patienten primärt handläggas av kirurg.

Förutsättningar

Ortoped

Kontakta ortopedjour vid öppen mjukdelsskada på fot, fotledsnivå, hand, handled eller underarm.

Kirurg

Kirurgjouren kontaktas vid alla öppna mjukdelsskador utanför detta område eller vid multipla öppna mjukdelsskador på en eller flera extremiteter. Öppna skador på övriga delar av kroppen ska primärt bedömas av kirurg.

Genomförande

Vid öppna skador i underarm, handled, hand, fotled och fot föreligger stor risk för samtidiga nerv- och senskador. Detta kan vara svårbedömt i den akuta situationen, varför bedömning av ortoped är lämpligt. Mer proximala skador handläggs primärt av kirurg, men framkommer tydlig misstanke om sen- och/eller nervskador vid kirurgläkarens undersökning, ska bedömning även göras av ortoped. Se [bilaga för illustration över ansvarsfördelning](#).

Akut handläggning

Yttre blödning stoppas genom tryck; vid nödfall kan blodtrycksmanschett/tourniquet användas.

Vid öppen skada sätts antibiotikaproylax in enligt riktlinje [Antibiotikaproylax inför kirurgi](#) om operativt ingrepp blir aktuellt, se även riktlinje [Akuta operationer – prioritering vid SÄS](#).

Ta även ställning till eventuell tetanusproylax samt eventuell trombosproylax i de fall detta kan vara tillämpligt.

Uppföljning

Bristande följsamhet till överenskommen rutin ska registreras som avvikelse i MedControl Pro. Utvärdering av följsamhet sker via avvikelssystemet.

Dokumentinformation

För innehållet svarar

Joakim Höstner, verksamhetschef, ortopedkliniken, SÄS

Magnus Täreby, läkarchef, kirurg- och öronkliniken, SÄS (bilaga)

Remissinstanser

Jerker Nilson, verksamhetschef, kirurg- och öronkliniken, SÄS

Katarina Zamac, verksamhetschef, akutkliniken, SÄS

Medicinsk beredningsgrupp SÄS, 2020-06-11

Fastställt av

Eija Hägg, verksamhetschef, SÄS

Nyckelord

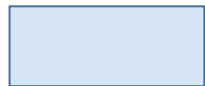
Mjukdelsskada, fotskada, stukning, vrickning, handledsskada, handskada

Länkförteckning

- Antibiotikaprofylax inför kirurgi. Sjukhusövergripande riktlinje, SÄS
<http://intrasas.vgregion.se> under rubrik *Sök styrdokument*
- Akuta operationer – prioritering vid SÄS.
<http://intrasas.vgregion.se> under rubrik *Sök styrdokument*

Bilaga

Primär triagering av sårskador,
ej multitrauma:

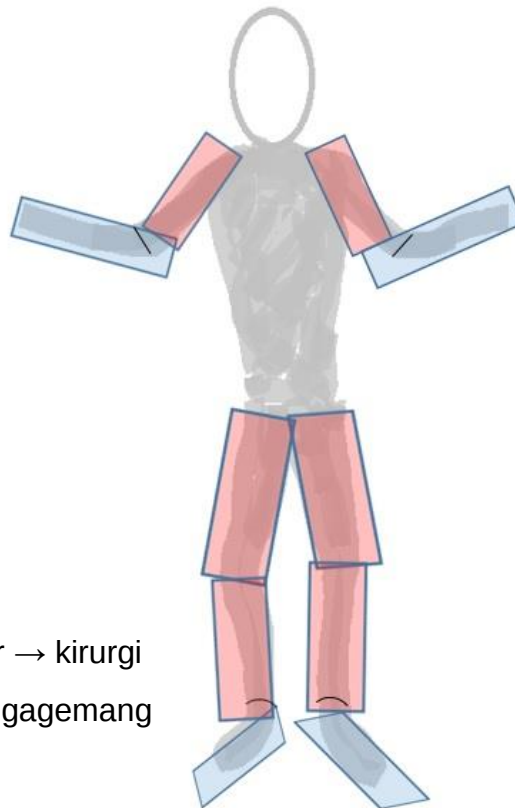
Ortopedi

Kirurgi

Generella direktiv för triagering:

- Misstänkt kärlskada på namngiven artär → kirurgi
- Uppenbar fraktur eller skada med ledengagemang oavsett nivå → ortopedi

Övre extremitet:

- Sårskada utan misstänkt fraktur på överarm → till kirurg
- Sårskada från armbåge och distalt → primärt till ortoped

Nedre extremitet:

- Sårskada utan misstänkt fraktur på lår och underben t.o.m. fotled → till kirurg
- Sårskada distalt fotled → primärt till ortoped

Om påverkat distalstatus avseende motorik eller misstänkt senskada → till ortoped för bedömning.

Om ortoped friar ska fortsatt handläggning ske av kirurg.